

FORSKNINGSPROGRAMMET ENTREPRENÖRSKAPETS EKONOMI

MAGNUS HENREKSON OCH LARS PERSSON

SÄRTRYCK ur Magnus Henrekson, red. (2009), *IFN/IUI 1939–2009*.

Sju decennier av forskning om ett näringsliv i utveckling.

Stockholm: Ekerlids.

FORSKNINGSPROGRAMMET ENTREPRENÖRSKAPETS EKONOMI

MAGNUS HENREKSON OCH LARS PERSSON

ENTREPRENÖRENS BETYDELSE FÖR NÄRINGSLIVSUTVECKLINGEN

Det är omöjligt att ge en rättvisande bild av ett lands ekonomiska historia utan att komma in på de företag som spelat en central roll för utvecklingen. Bakom företagsnamnen finns alltid en grundare och starkt drivande kraft – en entreprenör. Den svenska industrialiseringen under decennierna kring sekelskiftet 1900 förknippas med specifika entreprenörer som Lars Magnus Ericsson, Göran Fredrik Göransson, Alfred Nobel, André Oscar Wallenberg, Sven Wingquist och Johan Petter Åhlén.

Under mellankrigstiden började emellertid synen på entreprenörens roll i utvecklingsprocessen att förändras i grunden. De stora företagen – inte entreprenörerna – började nu inte bara ses som effektivare i produktionen, utan även som ledande motor för innovation och teknisk utveckling. Till och med Joseph Schumpeter hävdade nu i stället att ”själva förnyelsefunktionen håller på att reduceras till rutin”.

Men en omsvängning skulle komma. Med 1970-talets oljekriser och stagflation uppstod tvivel om de stora företagens förmåga att vara förnyare och välståndsskapare. De första tecknen började dyka upp som visade att större inte nödvändigtvis var bättre. I allt högre grad kom storföretagen att ses som inflexibla, som oförmögna att anpassa sig till nya marknadsbetingelser och alltmer kvalitetsmedvetna konsumenter.

Bakom de nya företag som vuxit sig stora under efterkrigstiden finns också ofta en enskild person som bygger ett företag baserat på en vision och en stark affärsidé. Ingvar Kamprads IKEA, Ruben Rausings TetraPak och Erling Perssons

HM är kanske de mest kända. Men även bakom de flesta av de företag som gjort entré på börslistorna sedan Sverige kom ur den djupa krisen i början av 1990-talet finns en framgångsrik entreprenör.

Under 1990-talet började det bli vanligt att samhällsdebattörer, politiker och forskare talade om att vi kommit in i ”entreprenörens tidsålder”. Denna tendens var särskilt tydlig i slutet av 1990-talet då visionära entreprenörer både förkroppsligade tidsandan och lyckades dra till sig stora mängder kapital från externa investerare.

Nu har onekligen en tillnyktring skett och den enda rimliga slutsatsen är enligt vår uppfattning att det både behövs individuellt entreprenörskap *och* stora effektiva företag. Nationalekonomen William Baumol talar träffande om ”symbiosen mellan David och Goliat”. Entreprenörskapet har därmed en ny och viktig roll att fylla för näringslivets utveckling.

ENTREPRENÖRSKAP I FORSKNINGEN

Ordet entreprenör härrör från franskans *entreprendre* (*entre*, mellan/rum/; *prendre*, ta, använda) med betydelsen att använda eller skapa ”mellanrum” för att uträtta eller företa sig något. Entreprenörskap i den allmänna debatten tycks i dag oftast syfta uteslutande på ny- eller egenföretagande. I den ekonomiska litteraturen är begreppet något annorlunda. Fokus har ofta legat på entreprenörens särart och unika roll i ekonomin och inte på verksamhetens organisatoriska form. Entreprenörens roll har diskuterats åtminstone sedan Richard Cantillons analyser från början av 1700-talet.

Även om entreprenörens funktion gestaltats på flera olika sätt kan man ändå särskilja vissa utmärkande drag som återkommer hos många författare. Få skulle bestrida att Joseph Schumpeter (1883–1950) är den största förgrundsgestalten inom entreprenörskapsforskningen. I sin bok *The Theory of Economic Development*, (Schumpeter 1934) ursprungligen publicerad på tyska 1912, lyfter Schumpeter fram den individuella entreprenören som *primus motor* i den ekonomiska tillväxt- och utvecklingsprocessen. Enligt Schumpeters definition är entreprenören i första hand en *innovatör* som identifierar och introducerar nya ”kombinationer” av tillgängliga produktionsfaktorer. Dessa kombinationer behöver inte nödvändigtvis syfta på nya varor eller tjänster, utan kan också avse nya organisationer/organisationsformer.

Till skillnad från Schumpeter lyfter Israel M. Kirzner (1930–) fram entreprenören i första hand som en arbitragör (jämviktsskapare) som upptäcker och agerar på outnyttjade vinstmöjligheter i ekonomin (Kirzner 1997). Dessa kan existera på grund av obalanser på marknaden eller på grund av en ineffektiv an-

vändning av befintliga resurser. Dessa vinstmöjligheter behöver inte härröra från något genuint nytt såsom Schumpeter menar.

Frank Knight (1885–1972) – som ofta betraktas som den tredje av ”de stora” grundarna inom modern entreprenörskapsforskning – fokuserar i sin tur på entreprenörens roll som bärare av och beslutsfattare under *genuin osäkerhet* (Knight 1921). Genuin osäkerhet skiljer sig ifrån det som brukar kallas *risk* inom nationalekonomin genom att det under genuin osäkerhet inte finns någon bestämd, eller ens i princip kalkylerbar, sannolikhetsfördelning över möjliga utfall. Någon måste fatta beslut under osäkerhet och det är enligt Knight entreprenören som fyller denna uppgift.

En fjärde funktion som tillskrivits entreprenören genom historien är rollen som koordinator. Enligt Jean-Baptiste Say (1767–1832) måste det finnas någon som koordinerar, övervakar och fattar beslut om hur och till vad kunskap, arbetskraft och kapital ska organiseras och användas (Say 1845/1964). Utan denna funktion skulle ingen företagsaktivitet uppstå och det är just denna centrala uppgift som entreprenören utför.

Nyare bidrag – är ofta en variant eller analytisk förfining av dessa fyra funktioner eller har en mer eklektisk ansats som försöker sammanbinda eller kombinera de olika funktionerna. Viktiga är här bl.a. William J. Baumol (1993), Mark Casson (1982/2003) och Scott Shane (2003). Den nationalekonom som mest konsekvent har försökt integrera entreprenörskapsfunktionen i dagens neoklassiska huvudfåra inom nationalekonomin är nobelpristagaren Theodore W. Schultz (1980).

Trots dessa bidrag har modern nationalekonomisk forskning inte i någon större utsträckning studerat entreprenörskapets roll för näringslivets utveckling. Redan i slutet av 1960-talet lyftes denna brist i den traditionella analysen fram av William J. Baumol (1968, s. 66) i det numera klassiska konstaterandet att ”the theoretical firm is entrepreneurless – the Prince of Denmark has been expunged from the discussion of Hamlet”. Sedan dess har den företagsekonomiskt inriktade entreprenörskapsforskningen formligen exploderat, men inom nationalekonomin befinner sig denna forskning fortfarande i sin linda.

Den företagsekonomiska forskningsansatsen ger värdefull information om framfört allt sakförhållanden inom enskilda företag och branscher. Genom sin fokusering på studier av enskilda företag och avsaknad av prediktiv analys har den dock svårt att studera hur olika institutioner och regelverk i allmänhet påverkar entreprenörskapet och dess effekt på näringslivets förnyelse och den ekonomiska tillväxten.

Genom att använda nationalekonomiska analysmetoder, vilka explicit belyser interaktionen mellan entreprenörer, andra aktörer, och institutionella förhållan-

den och regelverk, kan sådana effekter analyseras på ett systematiskt sätt. Exempelvis kan det studeras hur framväxten av en riskkapitalmarknad påverkar de allmänna drivkrafterna att starta nya företag. Vidare är det möjligt att genom att arbeta med data för många entreprenörsföretag och en rad viktiga bakgrundsfaktorer för entreprenörskapet, exempelvis skatteregler, erhålla mer generella insikter om hur institutionella faktorer påverkar entreprenörskapet. Därmed kan värdefull kunskap om hur olika institutioner och regelverk påverkar den entreprenörsdrivna ekonomiska tillväxten genereras, en kunskap som kan vara av avgörande betydelse för entreprenörskapets framtida utveckling i Sverige.

IUI/IFN har varit ett av få nationalekonomiska forskningsinstitut i Sverige där sådan nationalekonomisk forskning om entreprenörskapets ekonomi har bedrivits kontinuerligt under efterkrigstiden.

ENTREPRENÖRSFORSKNINGEN PÅ IUI 1939–2005

Entreprenörsforskningen på IUI har till största delen bedrivits av enskilda kreativa (entreprenöriella!) forskare och har inte samlat någon större forskargrupp, förutom under de senaste åren.

Den tidiga entreprenörsforskningen på IUI förknippas med Erik Dahmén som verkade på IUI åren 1942 till 1950 – se särskilt Dahmén (1950). Under denna tid var nationalekonomisk forskning till stor del fokuserad på utvecklingen av allmän jämvikts-modeller där företagen och entreprenören spelade en passiv roll. Dahmén's forskning tog i stället sin utgångspunkt i att ekonomisk utveckling och ekonomisk tillväxt bör ses som en evolutionär process, som drivs av entreprenörer och deras innovationer. Företagandets villkor får därmed en avgörande betydelse för den ekonomiska processens utfall.

Under 1970- och 80-talen forskade framför allt Bo Carlsson och Gunnar Eliasson om entreprenörskap och industriell utveckling på IUI. Den forskningen fokuserade dels på teknologiska innovationers betydelse för den industriella utvecklingen, dels på betydelsen av humankapitalet för att generera tillväxt. Se bl.a. Eliasson och Carlsson m.fl. (1986), Eliasson (1991), Day och Eliasson (red., 1986), Dahmén och Eliasson (red., 1980) och Carlsson (red., 1997). Det bör också lyftas fram att Gunnar Du Rietz under hela 1970-talet i Dahmén's efterföljd arbetade med att undersöka företagsetableringarnas orsaker och betydelse under efterkrigstiden i Sverige (Du Rietz 1975, 1980). Dessa studier gav också upphov till en publicering i toptidskriften *Journal of Political Economy* (Hause och Du Rietz 1984).

Entreprenörsforskningen på IUI under 1990-talet förknippas framför allt med Pontus Braunerhjelm (t.ex. 1993 och med Bo Carlsson 1999) och Magnus

Henrekson (t.ex. 1996). Denna forskning byggde framför allt på premissen att spelreglerna (det institutionella regelverket) för företagande har en avgörande betydelse för branschsammanställning, företagsstruktur, företagstillväxt, graden av entreprenöriellt nyföretagande osv.

IFN:S FORSKNINGSPROGRAM ENTREPRENÖRSKAPETS EKONOMI 2006–

I samband med att Magnus Henrekson tillträdde som vd för IFN/IUI år 2005 beslöts att institutet skulle kraftsamla sina resurser på ett fåtal viktiga forskningsområden av betydelse för näringslivets utveckling. Med anledning av entreprenörskapets centrala roll för svenskt näringslivs framtid beslöt IFN att bygga upp ett entreprenörsforskningsprogram. Då Magnus Henrekson själv länge bedrivit entreprenörsforskning och Lars Persson nyligen startat forskning inom entreprenörsområdet var det naturligt att tillsammans starta upp detta program.

Syftet med forskningsprogrammet, som fått namnet *Entreprenörskapets ekonomi*, är att belysa vilka ekonomiska grundförutsättningar såsom bolagsägandeformer, skattesystem och allmänna institutioner, som kan bidra till att skapa en entreprenörsdriven tillväxt. Programmets målsättning är hög: att göra Institutet för Näringslivsforskning till den viktigaste forskningsbaserade källan i den svenska näringslivsorienterade samhällsdebatten i denna mycket viktiga fråga. Programmet skall möjliggöra (i) att på institutet skapa en forskarkompetens inom dessa för svenskt näringsliv avgörande frågor; (ii) att utveckla en unik databas med information om hur entreprenörskap påverkas av olika institutionella faktorer; (iii) att skapa en naturlig mötesplats för experter, befattningshavare, journalister och forskare med intresse för entreprenörskapets betydelse för näringslivets dynamik och den allmänna välbefinnandetsutvecklingen.

Inom programmet väljer forskarna självständigt ämnesområden och metod, men utgångspunkten för forskningen tas i frågor av hög relevans för näringslivets utveckling. Såväl teoretisk som empirisk forskning skall bedrivas, där ett särskilt fokus ligger på interaktionen mellan teoretisk och empirisk forskning. Strävan är att publicera forskningen i högt rankade vetenskapliga tidskrifter och att kommunicera viktiga policyslutsatser till utomstående i olika fora.

Programmet möjliggjordes genom en donation från den svenske entreprenören och industrimannen Gustaf Douglas med familj. Utöver detta finns enskilda projekt och forskare som erhållit projektmedel från andra finansörer. Bland dessa märks Torsten och Ragnar Söderbergs stiftelser och Jan Wallanders och Tom Hedelius Forskningsstiftelse. En rad större forskningsprojekt har initierats inom programmet.

(i) Ägande, samverkan och konkurrens i innovationsindustrin. Utgångspunkten i projektet är att empiriska studier visar att etablerade företag ofta tillägnar sig nya teknologier genom uppköp av små entreprenörsföretag, vilka ofta är finansierade av riskkapital. Vidare observerar vi att nya företagsstrategier och nya teknologier ofta introduceras på marknaden av entreprenöriella nyinträdande företag, och att dessa nya strategier och teknologier sedan tas upp av etablerade företag. Projektets syfte är att öka vår förståelse av hur interaktionen mellan företag med olika typ av ägandeform sker på innovationsmarknaden och hur regelverk, såsom konkurrenslagor och företagsbeskattningssystem, påverkar denna process.

(ii) Entreprenörskapets politiska ekonomi. Utgångspunkten i detta projekt är att entreprenörer inte per automatik bidrar positivt till samhällsekonomin. I stället utgås ifrån premissen att huruvida bidraget är positivt beror på de institutionella betingelserna i ekonomin, vilka bestämmer vad som har kallats ”den samhälleliga belöningsstrukturen” vad gäller entreprenörskap. Entreprenörer analyseras som ekonomiska agenter vilka hela tiden söker efter en avkastning (*economic rent*) som överstiger den riskjusterade räntan i ekonomin. Huvudsyftet med projektet är att analysera hur graden av entreprenörsaktivitet, och till vilka verksamheter denna kanaliseras, bestäms av centrala institutioner i ekonomin.

(iii) Kommersialisering av svenska patent. Sverige är bland de absolut främsta i världen med avseende på satsningar på forskning och utveckling, beviljade patent och publikationer i forskningstidskrifter. Men kommersialiseringen av detta intellektuella kapital är relativt sett mindre framgångsrik i Sverige jämfört med andra länder. Syftet med detta projekt är att empiriskt analysera kommersialiseringssätt av intellektuellt kapital i Sverige genom att följa patent. Fyra forskningsfrågor analyseras: 1) Vad avgör huruvida ett patent kommersialiseras? 2) Vad bestämmer valet av kommersialiseringssätt (försäljning, licensiering eller kommersialisering i existerande eller nytt företag)? 3) Vilka faktorer påverkar utfallet av kommersialiseringen? 4) Vilka är orsakerna till varför patent förnyas eller förfaller? En unik databas över svenska patent ägda av uppfinnare och småföretag används.

(iv) Globaliseringen och ägarpolitiken i efterkrigstidens Sverige. I detta projekt studeras den dramatiska omsvängningen i svensk ägarpolitik och ägarstruktur i det svenska näringslivet under efterkrigstiden. Efter andra världskriget präglades ägarpolitiken i hög grad av en socialistisk vision där det slutliga målet var ett *de facto* avskaffande av den privata äganderätten. Denna politik nådde vägs ände i början av 1980-talet. Sedan dess har ett stort antal svenska företag förvärvats av eller fusionerats med utländska företag. Samtidigt har också den utländska ägarandelen på den svenska börsen ökat kraftigt.

En annan viktig tendens är att det statliga ägandet ökat liksom den kontroll som utövas av statliga och eller korporatistiska fonder över svenska börsnoterade företag. Den gamla svenska kontrollmodellen som präglats av att enskilda familjer har ett kontrollerande inflytande över enskilda företag även när dessa är börsnoterade uppehålls huvudsakligen via systemet med rösträttsdifferentiering. Det ovan skisserade läget ger upphov till flera intressanta frågeställningar som kommer att analyseras i detta projekt: I hur stor utsträckning är en ägarmodell byggd på familjekontroll tillämplig även framdeles? Vilka effekter kan vi förvänta oss av en ökad ägarandel för staten och statliga eller korporatistiskt styrda fonder?

Kan den framväxande modellen med allt mer spritt ägande fungera utan det slag av kraftfulla belöningsinstrument för företagsledningarna som är så vanliga i de anglosaxiska länderna?

(v) Ägarstruktur och företagets verksamhet. Projektet tar sin utgångspunkt i den stora litteratur kring ägar- och bolagsstyrning som ursprungligen främst fokuserat på separationen mellan ägande och kontroll. Begränsningar i den rådande forskningen är att den dels varit fokuserad på amerikanska förhållanden, dels att data om företagens inre struktur sällan kunnat länkas till relevanta ägardata. I detta projekt skapas en unik databas där svenska data över individer och företag länkas samman med detaljerade ägardata. Projektet ämnar undersöka hur ägarstrukturen och de agentproblem som kan uppstå påverkar företagets beteende. Till exempel: Hur påverkar ägarstrukturen de anställdas lönenivåer? Vilka effekter har uppköp av företag på olika gruppers löner?

(vi) Svensk inkomst- och förmögenhetsfördelning. Det övergripande målet för projektet är att skapa homogena serier för inkomst- och förmögenhetsfördelningens utveckling i Sverige som sträcker sig från tiden för Sveriges industrialisering på 1800-talet fram till i dag. Dessa serier ska i huvudsak baseras på skattestatistik, nationalräkenskaper och befolkningsstatistik, men ska också jämföras med individdatabaser för överlappande år. Syftet är att bättre kunna förklara framväxten av den svenska inkomst- och förmögenhetsfördelningen, både i historiskt och internationellt perspektiv. Bland de frågor som projektet ämnar studera kan nämnas: Hur stor är rörligheten i den svenska förmögenhetsfördelningen? Vilken betydelse har arv för sannolikheten att bli egenföretagare? Vad har arvsskatten haft för effekter? Tidigare forskning har funnit att personer med eget kapital oftare startar företag. Men i avsaknad av tillförlitlig information om ärvda tillgångar har dessa studier inte förmått fastställa vilken betydelse arv och gåvor mellan generationer har i denna process.

(vii) Politik för snabbväxande företag. I detta projekt analyseras dels de snabbväxande företagens betydelse för sysselsättning och jobbskapande, dels hur det

institutionella ramverket påverkar de snabbväxande företagen. För att analysera hur det institutionella ramverket kan förväntas påverka de snabbväxande företagen används den s.k. kompetensblocksteorin. Enligt denna teori drivs tillväxten på företagsnivå av en ständigt fortgående process där ny kunskap upptäcks, skapas och appliceras. Kompetensblocket består av de nyckelaktörer med kompletterande kompetenser som erfordras för att generera och kommersialisera nya affärsidéer: uppfinnare, entreprenörer, industrialister, venturekapitalister, aktörer på andrahandsmarknaderna, utbildad/yrkeskunnig arbetskraft och kompetenta kunder.

NÅGRA RESULTAT

En viktig del av programmets verksamhet är att arrangera forskningskonferenser om entreprenörskap. År 2007 arrangerades IFN Stockholm Conference 2007 där internationellt ledande forskare, däribland ekonomiprofessorerna William Baumol och Marie Thursby från USA liksom Simon Parker från England deltog. Temat för konferensen var "Firms in the Innovation Process: The Effects of Ownership, Legislation and Taxation". Tillsammans med forskare från IFN diskuterades hur institutioner och regelverk påverkar den entreprenörsdrivna ekonomiska tillväxten. Ett särskilt intresse ägnades åt studier som berör hur skatteregler, patentlagstiftning och äganderätt påverkar entreprenörens villkor i ekonomin. Den allmänna bild som framkom i de preliminära studierna var att interaktionen mellan olika typer av ägandeformer, såsom entreprenörsföretag, småföretag och storföretag, är viktig för en väl fungerande innovationsmarknad, och att detta bör beaktas ur ett tillväxtpolitiskt perspektiv.

Redan efter två års verksamhet har programmet levererat både forskning av mycket hög internationell kvalitet och viktig input till den svenska samhällsdebatten. Forskning har publicerats i ledande internationella tidskrifter. Vidare har läroböcker, expertrapporter och debattartiklar om entreprenörskap publicerats på svenska.

I projektet Ägande, samverkan och konkurrens i innovationsindustrin, som är det största delprojektet, har en rad uppsatser skrivits av Robin Douhan, Erika Färnstrand, Pehr-Johan Norbäck, Lars Persson och Joacim Tåg om interaktionen mellan entreprenörer, riskkapitalister och etablerade företag. Bland dessa kan nämnas artikeln "The Organization of the Innovation Industry: Entrepreneurs, Venture Capitalists, and Oligopolists" av Pehr-Johan Norbäck och Lars Persson som är under publicering i *Journal of the European Economic Association*. Där visas att en kombination av konkurrens och samarbete mellan entreprenörer, riskkapitalister och etablerade företag tenderar att generera starkast incitament för framtagandet av innovationer.

Projektet Entreprenörskapets politiska ekonomi har genererat en rad uppsatser av Robin Douhan, Magnus Henrekson och Mikael Stenkula. Noterbar är publiceringen av läroboken *Entreprenörskap* av Magnus Henrekson och Mikael Stenkula (Stockholm: SNS Förlag, 2007). Boken beskriver vad entreprenörskap är och vilken roll det spelar för tillväxt och sysselsättning i en ekonomi. Boken beskriver också hur den ekonomiska politiken är kopplad till entreprenörskap. Både svenska och internationella förhållanden presenteras. Boken fyller en stor lucka i undervisningen på universiteten i Sverige.

I projektet Kommersialisering av svenska patent har en unik databas över svenska patent ägda av uppfinnare och småföretag utvecklats. Många viktiga studier har genomförts på dessa data. Bland dessa kan nämnas studien ”Commercialization of Patents and External Financing during the R&D-Phase” av Roger Svensson, publicerad i *Research Policy* 2007. Studien visar att finansieringsformen starkt påverkar möjligheten till kommersialisering av innovationer.

Inom projektet Svensk inkomst- och förmögenhetsfördelning har en unik databas om svensk inkomst- och förmögenhetsfördelning under de senaste hundra åren satts samman. En rad intressanta uppsatser har skrivits av Jesper Roine och Daniel Waldentröm inom detta område. Det kan också noteras att resultaten har rönt stort intresse i den svenska ekonomisk-politiska debatten.

GLOBAL AWARD FOR ENTREPRENEURSHIP RESEARCH

International Award for Entrepreneurship and Small Business Research instiftades 1996 av Närings- och teknikutvecklingsverket (Nutek) och Forum för Småföretagsforskning (FSF) i syfte att lyfta fram entreprenörskaps- och småföretagsforskningen. Detta pris har utvecklats till att bli allmänt erkänt som det ledande internationella forskarpriset inom området entreprenörskap och småföretagande. År 2008 skedde en betydande uppgradering av priset i samband med att IFN jämte FSF (Entreprenörskapsforum fr.o.m. juni 2009) och Nutek (Tillväxtverket fr.o.m. 1 april 2009) gick in som huvudman för priset, vilket samtidigt bytte namn till *Global Award for Entrepreneurship Research*. Prissumman fördubblades till 100 000 euro och processen för nominering, utvärdering och selektion av potentiella pristagare blev mer grundlig och transparent än tidigare.¹ IFN:s medverkan har möjliggjorts genom en donation av entreprenören och industrimannen Rune Andersson och dennes holdingbolag Mellby Gård AB. Det är vår övertygelse att IFN:s

¹ För en närmare beskrivning av priset och tidigare pristagare hänvisas till Braunerhjelm och Henrekson (2009).

medverkan i detta pris kan bidra till att profilera institutet internationellt och vara en viktig inspiration för det egna entreprenörsforskningsprogrammet.

AVSLUTNING

Syftet med forskningsprogrammet Entreprenörskapets ekonomi är att belysa vilka ekonomiska grundförutsättningar såsom bolagsägandeformer, skattesystem och allmänna institutioner, som kan bidra till att skapa en entreprenördriven tillväxt. Programmet igångsattes genom att en stark och kreativ forskargrupp sattes samman där utgångspunkten för forskningen togs i frågor av hög relevans för näringslivets utveckling. Såväl teoretisk som empirisk forskning skulle bedrivas, med särskilt fokus på interaktionen mellan teoretisk och empirisk forskning.

Denna ansats har visat sig lyckosam. Redan efter två års verksamhet har programmet levererat både forskning av hög internationell kvalitet och viktiga bidrag till den svenska samhällsdebatten. Bland annat har forskning publicerats i ledande allmänna internationella tidskrifter såväl som i ledande specialtidskrifter. Vidare har läroböcker, expertrapporter och debattartiklar om entreprenörskap publicerats på svenska.

Många delprojekt är fortfarande i sin linda, men det finns redan i dag en rad lovande uppsatser under bearbetning, vilket innebär att ett antal välgrundade resultat kan presenteras inom en snar framtid.

REFERENSER

- Baumol, William J. (1968), "Entrepreneurship in Economic Theory." *American Economic Review*, vol. 58, nr 2, 64–71.
- Baumol, William J. (1993), *Entrepreneurship, Management, and the Structure of Payoffs*. Cambridge, MA: MIT Press.
- Braunerhjelm, Pontus (1997), "On the Role of Knowledge Capital in Firm Performance: Empirical Evidence from Swedish Firms in the Engineering Industry". *Revue D'Économie Industrielle*, nr 81, 9–22.
- Braunerhjelm, Pontus och Bo Carlsson (1999), "Industry Clusters in Ohio and Sweden, 1975–1995". *Small Business Economics*, vol. 12, nr 4, 182–213.
- Braunerhjelm, Pontus och Magnus Henrekson (2009), "Global Award för Entrepreneurship Research: en presentation". *Ekonomisk Debatt*, årg. 37, nr 1, 19–30
- Carlsson, Bo (1997), *Technological Systems and Industrial Dynamics*. Dordrecht: Kluwer.
- Casson, Mark (1982/2003), *The Entrepreneur – An Economic Theory*. Andra upplagan. Cheltenham: Edward Elgar.

- Dahmén, Erik (1950), *Svensk industriell företagarverksamhet. Kausalanalys av den industriella utvecklingen 1919–1939*. Stockholm: IUI och Almqvist & Wiksell.
- Dahmén, Erik och Gunnar Eliasson (red.), (1980) *Industriell utveckling i Sverige – Teori och verklighet under ett sekel*. Stockholm: IUI.
- Day, Richard H. och Gunnar Eliasson (red.), (1986), *The Dynamics of Market Economies*. Amsterdam: North-Holland.
- Du Rietz, Gunnar (1975), *Etablering, nedläggning och industriell tillväxt i Sverige 1954–1970*. Stockholm: IUI och Almqvist & Wiksell.
- Du Rietz, Gunnar (1980), *Företagsetableringarna under efterkrigstiden*. Stockholm: IUI och Almqvist & Wiksell.
- Eliasson, Gunnar (1991), "Modeling the Experimentally Organized Economy: Complex Dynamics in an Empirical Micro-Macro Model of Endogenous Economic Growth". *Journal of Economic Behavior & Organization*, vol. 16, nr 1–2, 153–182.
- Eliasson, Gunnar, Bo Carlsson, Enrico Deiacco, Thomas Lindberg och Tomas Pousette (1986), *Kunskap, information och tjänster. En studie av svenska industriföretag*. Stockholm: IUI, Liber och Statens Industriverk.
- Hause, John C. och Gunnar Du Rietz (1984), "Entry, Industry Growth, and the Micro-dynamics of Industry Supply". *Journal of Political Economy*, vol. 92, nr 4, 733–757.
- Henrekson, Magnus (1996), *Företagandets villkor. Spelregler för sysselsättning och tillväxt*. Stockholm: SNS Förlag.
- Henrekson, Magnus och Mikael Stenkula (2007), *Entreprenörskap*. Stockholm: SNS Förlag.
- Jakobsson, Ulf (red.), (1998), *Företagaren i välfärdssamhället*. Konjunkturrådets rapport 1998. Stockholm: SNS Förlag.
- Norbäck, Pehr-Johan och Lars Persson (2009), "The Organization of the Innovation Industry: Entrepreneurs, Venture Capitalists, and Oligopolists". *Journal of the European Economic Association*, under utgivning.
- Kirzner, Israel M. (1997), "Entrepreneurial Discovery and the Competitive Market Process: An Austrian Approach." *Journal of Economic Literature*, vol. 35, nr 1, 60–85.
- Knight, Frank H. (1921), *Risk, Uncertainty and Profit*. New York: Houghton Mifflin.
- Say, Jean-Baptiste (1845/1964), *A Treatise on Political Economy: Or, the Production, Distribution and Consumption of Wealth*. New York: A.M. Kelley.
- Shane, Scott S. (2003), *A General Theory of Entrepreneurship: The Individual-Opportunity Nexus*. Cheltenham: Edward Elgar.
- Schultz, Theodore W. (1980), "Investment in Entrepreneurial Ability." *Scandinavian Journal of Economics*, vol. 82, nr 4, 437–448.
- Schumpeter, Joseph A. (1912/1934), *The Theory of Economic Development*. Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Svensson, Roger (2007), "Commercialization of Patents and External Financing during the R&D-Phase". *Research Policy*, vol. 36, nr 7, 1052–1069.

FÖRFATTARPRESENTATION

Magnus Henrekson är professor och vd för IFN. För en presentation hänvisas till kapitel 1 i denna volym.

Lars Persson är född 1966. Han disputerade 1998 vid Institutet för internationell ekonomi på Stockholms universitet på avhandlingen *Asset Ownership in Imperfectly Competitive Markets*, och utnämndes till docent vid samma institution 2004.

Han rekryterades till dåvarande IUI 1998. Under första halvåret 1999 var Persson gästprofessor vid Purdue University i USA. År 2000 utsågs han till vice vd vid IUI. Detta år blev han även affilierad forskare vid CEPR. Vid denna tid var hans forskning inriktad mot konkurrenspolitik, med fokus på drivkrafter för och välfärds-effekter av företagsförvärv.

Under mitten av 2000-talet kom hans forskning alltmer att inriktas mot entreprenörskapets ekonomi med fokus på samspelet mellan entreprenörer, riskkapital och etablerade företag. Tillsammans med Magnus Henrekson är han sedan år 2006 ansvarig för forskningsprogrammet Entreprenörskapets ekonomi.